

ham, den store rejsende, den store forsker og først og fremmest det store menneske.

Kaj Birket-Smith.

Hans Weinert: Menschen der Vorzeit. (17×25 cm, 139 Sider, 61 Fig.). Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart 1930.

Denne Bog giver en klar og kortfattet Oversigt over de ældste, menneskelige Skeletrester indtil og med den mesolitiske Tid, Overgangsperioden mellem Palæolitikum og Neolitikum. Behandlingen er hovedsagelig antropologisk; af geologiske, palæontologiske og kulturelle Forhold behandles kun saa meget, som er nødvendigt for Forstaaelsen; ogsaa en kort Oversigt over Menneskets „Stamtræ“ gives. Baade her — som iøvrigt overalt, ogsaa i Spørgsmaalet om Eoliterne — gør Bogen et behageligt nøgternt Indtryk; man har Indtryk af, at Forfatteren, i Modsætning til visse af sine Landsmænd, ikke vover sig ud paa dybere Vand, end at han kan bunde. Bogen er ført helt up to date; endog Pekingmennesket, Sinanthropus, er kommet med. Medens Skeletfundene fra de tyske mesolitiske Fund er behandlet ret udførligt, er det eneste, vi har i Norden fra den Tid, de sparsomme Skeletrester fra Mullerup og Sværdborg, ikke kommet med.

Therkel Mathiasen.

A. Hettner: Die Klimate der Erde. (22×14 cm, 115 S. Med Figurer i Teksten). Verlag B. G. Teubner, Leipzig, Berlin 1930
Pris: 5,40 Rm. i Karton.

Nærværende Bog fremkommer som Hefte 5 af Hettners „Geografische Schriften“. Det er en Samling af forskellige Afhandlinger, som Forfatteren tidligere har publiceret i „Geogr. Zeitschrift“, men nu omarbejdet og samarbejdet til denne Bog.

Bogen adskiller sig fra de fleste andre Klima-Bøger derved, at de enkelte klimatologiske Faktorer — Solstraaling, Vind, Nedbør o. s. v. — behandles i hvert sit Kapitel, og saaledes, at der hele Tiden i store Træk bliver gjort Rede for Forholdene over de forskellige Dele af Jorden, og i Særdeleshed for Hav- og Landomraadernes Indflydelse paa de klimatologiske Faktorer. Det meste af Bogen er saaledes i Virkeligheden en kortfattet Gennemgang af de vigtigste meteorologiske Elementer, men paa særlig geografisk Basis. I Slutningen af Bogen opstiller Forfatteren forskellige Klimatyper, idet han søger at bekæmpe den saa ofte brugte Fremgangsmaade at give Klimatyperne Navne, der refererer til f. Eks. Plantedækket eller til de

Landomraader, hvorfra vedkommende Klimatype er særlig godt kendt. Derfor anbefaler han, at man bruger Navne, der straks henviser til de særlig karakteristiske Sider ved Klimaet indenfor et bestemt Omraade, f. Eks. Pasatklima, Monsumklima. Endelig behandler det sidste Kapitel (17 Sider) ganske kort de enkelte Klimatypers Udbredelse over Jorden. Det forudsættes, at Læseren paa Forhaand har Kendskab til Meteorologien, og paa mange Punkter er det ogsaa absolut nødvendigt, hvis man straks skal kunne følge Forfatterens Tankegang; men som Helhed er Bogen holdt i en ret populær og anskuelig Form. I Teksten findes en Del Figurer, baade Diagrammer og Klimakort.

mag. scient. A. Küllerich.

Nikolaus Creutzburg: Kultur im Spiegel der Landschaft. Ein Bilderatlas. (38×28 cm, 218 Sider). Biographisches Institut. Leipzig 1930.

Dette Billedværk byder paa noget virkelig nyt og interessant. Det Maal, man her har sat sig, er at illustrere Kulturens Indvirkning paa Landskabsbilledet; og det maa siges, at det er lykkedes at samle en Rigdom af typiske og fotografisk som Regel fortræffelige Billeder, der netop illustrerer dette Forhold. Man ser Billeder fra Nederlandenes Marsk, Kulturlandskabet par excellence, følger Inddigningen af Zuyderzee og Kystsikringen mod Nordsøen. Man ser ved Flyverfotografier illustreret, *hvor* kraftig Menneskets Indgriben faktisk er overfor Kulturlandets Floder; man ser, hvorledes Mosens øde Vidder forvandles til frugtbart Agerland. Menneskets Kamp med Skoven, baade den i de tempererede og i de tropiske Egne, vises. Man ser den jomfruelige Regnskov, og man ser Menneskets Spor i Form af Rismarker og Gummiantager. Man ser endelig Markernes Tavle brede sig paa Skovenes Plads og antage forskellige Former efter Terræforhold, Klima og Befolkningsforhold. — Menneskets Fremtrængen i Steppe og Ørken er paa tilsvarende Maade illustreret. Vejnet og Banenettet er behandlet i et Afsnit for sig; her er ogsaa Kanalerne illustreret. Af andre Emner kan nævnes: Kraftstationer, Oliefelter, forskellige Former for Minedrift, Byformer, Byen i Landskabet, Storbyen som Landskab, Byens forskellige Elementer, fartræffeligt illustreret. En meget indholdsrig og lærerig Bog.

Johs. Reumert.

Karl v. Scherzer: Mit der „Novara“ um die Erde. Die Reise einer österreichischen Fregatte 1857—59. (12×19 cm, 159 S., talr. Ill. o. K.) F. A. Brockhaus. Leipzig 1930.

Denne lille Bog indeholder en livlig og underholdende Skildring, særlig om „Land og Folk“ fra Steder, navnlig i Ostindien og Østasien,